

Nina Björkendal: Ta vare på eller fjerne

På Høstutstillingen stilte Nina Björkendal, svenskfødt og basert i Kristiansand, ut tre tresnitt med tittelen *Dürers kleden* (2017). Hun tok utgangspunkt i bilder av Albrecht Dürer, men hvor alt bortsett fra tekstilene er fjernet. Jeg spør henne om den vesentlige handlingen er å ta vekk, eller å beholde.

Mina S. Haufmann: Hva holder du på med for tiden?

Nina Björkendal: Jeg tar siste året av masteren i kunst og håndverk på Kunsthøgskolen i Oslo (KHiO). Jeg går på grafikklinja, men jeg jobber med mange materialer.

MSH: Du har også tatt en bachelor på Kunsthøgskolen i Bergen (KHiB)?

NB: Ja, jeg gikk på grafikk der òg, men jobbet ikke så mye med grafikk som teknikk. I eksamensarbeidet mitt laget jeg for eksempel en brødskulptur, som ble spist opp. I tiden på KHiB begynte jeg også et fotobasert dokumentasjonsprosjekt, *Systema Naturae*. Det besto av installasjoner som ble brutt ned i naturen, så sånn sett forsvant de også.

MSH: I *Systema Naturae*-prosjektet var det snakk om nedbryting. I tresnittene *Dürers kleden* har du fjernet elementer. Eller vil du heller kalle det å beholde?

NB: I de grafiske verkene har jeg fjernet elementer. Og nettopp tomrommet rundt tekstilene er viktig for meg. Samtidig har jeg løftet frem enkelte detaljer. Jeg har ellers bevisst beholdt komposisjonen, sånn at delene er på samme sted som i originalene. Bildene er forstørret, men jeg har ikke endret utsnittet. Det er interessant at det blir en annen dynamikk i komposisjonen når noe er fjernet. Samtidig aner du noe – en slags grunnstruktur ved det opprinnelige når det bare er deler igjen. Man får «strukket» oppfattelsen av bildet i retning av det abstrakte. Det liker jeg. Tilfeldighetene spiller inn på et vis. Jeg ønsket å finne noe felles i alle bildene og se på

variasjonen i materialfremstillingen. Derfor beholdt jeg tekstilene. Jeg vet ikke om det er to sider av samme sak – to måter å se det på – men absolutt, jeg har jo tatt bort hele den narrative strukturen i bildene og de historiske referansene, redusert bildene til studier av strek og form.

MSH: Hvordan jobbet du med *Dürers kleden*-bildene?

NB: Jeg lastet ned fotografier som jeg bearbeidet videre i Photoshop. Etter det har jeg tatt filene og skåret dem ut i tre med en CNC-fresemaskin, og til slutt trykket tresnitt. Det er egentlig et maskinelt, digitalt arbeid, med foto som utgangspunkt.

MSH: Tilbake til det å bevare. Er det viktig for deg at konteksten til Dürers originaler skinner gjennom? Det er vel ikke et helt tilfeldig valg av kildemateriale?

NB: Jeg liker å jobbe i samspill med noe, sammen med andres arbeid. Jeg ønsker at lagene fra verkene jeg er i dialog med, skal være igjen, at de skal være synlige. Endringene mine er forsiktige, jeg vil ikke ta helt over. Jeg vil ikke male over alt. Bildene jeg tok utgangspunkt i da jeg lagde *Dürers kleden*, ble skapt i en interessant tid. Det gikk bare et par år fra at Dürer lagde dem, til Martin Luther spikret opp tesene sine på kirkedørene. Med reformasjonen kom trykkekunsten, en stor medial revolusjon. Jeg ser denne tiden som begynnelsen på en utvikling der vi har blitt stadig mer avhengig av språket. Språket har kanskje fått for mye plass. Vi kommer lenger og lenger unna materialene og det sanselige. Det er viktig at tresnittene mine skal forstås i denne konteksten.

Nina Björkendal, *Dürers kleden 1* (2017).
Tresnitt, 66 × 93 cm. Gjengitt med tillatelse
fra kunstneren.

- Nina Björkendal (f. 1977, Stockholm) bor og arbeider hun i Kristiansand.
- Björkendal har deltatt ved en rekke utstillinger, blant annet Høstutstillingen i 2018, og tar for tiden en mastergrad ved Kunsthøgskolen i Oslo (KHiO).
- Hun arbeider innen flere medier, men særlig fotografi og grafikk.
- www.ninabjorkendal.com

